

Bruxelles, den 20. november 2020
(OR. en)

13177/20

JEUN 122
EDUC 414
SOC 737
EMPL 526
SUSTDEV 162
COHOM 92
GENDER 140
DIGIT 130
ANTIDISCRIM 120

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	12840
Vedr.:	Konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om fremme af demokratisk bevidsthed og demokratisk engagement blandt unge i Europa

Vedlagt følger til delegationerne konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om fremme af demokratisk bevidsthed og demokratisk engagement blandt unge i Europa vedtaget af Rådet ved skriftlig procedure den 20. november 2020 i overensstemmelse med artikel 12, stk. 1, første afsnit, i Rådets forretningsorden og artikel 1 i Rådets afgørelse 2020/556.

Konklusionerne vil blive sendt til offentliggørelse i EU-tidende som besluttet af De Faste Repræsentanternes Komité den 18. november 2020.

**Konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer,
forsamlet i Rådet, om fremme af demokratisk bevidsthed og demokratisk engagement blandt
unge i Europa**

**RÅDET OG REPRÆSENTANTERNE FOR MEDLEMSSTATERNES REGERINGER
FORSAMLET I RÅDET**

SOM ANERKENDER FØLGENDE:

1. Den Europæiske Union bygger på værdier som demokrati, pluralisme, ligestilling og retsstaten. Respekt for menneskerettighederne, frihed, ikkeforskelsbehandling, tolerance og beskyttelse af mindretal er umistelige hjørnesteene i den europæiske idé¹
2. Demokrati og et samfund præget af pluralisme, ikkeforskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, retsstatsforhold og solidaritet må aldrig tages for givet; de skal beskyttes, styrkes og fremmes af de politiske aktører, samfundet, erhvervslivet, den akademiske verden, medierne, i formel og ikkeformel læring og uddannelse og af hver enkelt af os i fællesskab
3. Unge bør have mulighed for at deltage på en meningsfuld måde i beslutninger om alle forhold, der vedrører dem. De har ret til ytringsfrihed, adgang til information og beskyttelse mod forskelsbehandling. De har ret til uddannelse og ungdomsarbejde, som giver dem mulighed for at lære om bl.a. menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og forbereder dem på et ansvarligt liv i et frit samfund

¹ Artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union.

4. Unges kreativitet er afgørende for et levende demokrati i Europa. Ungdomskulturer, -bevægelser, -grupper, -organisationer og -initiativer kan have en afgørende indflydelse på den politiske udvikling og samfundsmæssige ændringer. Initiativer vedrørende miljø- og klimabeskyttelse, bekæmpelse af racisme og social mangfoldighed er blot nogle eksempler på spørgsmål, som unge i Europa ofte engagerer sig i
5. Ungdommen er en afgørende fase i livet, som fortjener særlig opmærksomhed set i et politisk perspektiv. Unge i hele Europa er kendetegnet ved en bred vifte af baggrunde, interesser og evner, og de står over for mange udfordringer på både individuelt og samfundsmæssigt plan. At åbne op for livsmuligheder for enkeltpersoner, især unge, der har færre muligheder, og fremme unges demokratiske bevidsthed er opgaver, der kræver bred opbakning fra samfundet og passende politiske foranstaltninger
6. Medier og digital teknologi rummer et stort potentiale til at styrke tilliden til demokratiet ved at give unge betydelige muligheder for at få adgang til den information, der er nødvendig for et demokratisk engagement, for at interagere med andre over lange afstande, give udtryk for deres meninger, udøve deres rettigheder og indgå i et aktivt medborgerskab. Samtidig medfører digitaliseringen visse negative elementer, der kan udfordre demokratiet, såsom desinformation, polarisering, propaganda og hadefuld tale
7. Den Europæiske Union har som mål at fremme de unges deltagelse i det demokratiske liv i Europa²

² Artikel 165, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

8. Fremme af inklusivt deltagerorienteret demokrati er et af de vejledende principper i EU-strategien for unge (2019-2027). EU-strategien for unge har som mål at støtte, at europæiske unge er med til at forme samfundet og udforme politikker. Med dette for øje tages der højde for de unges meninger gennem f.eks. EU's ungdomsdialog og de 11 europæiske ungdomsmål³. Det europæiske ungdomsmål nr. 1 (forbinde EU med de unge) og nr. 9 (rum og deltagelse for alle) er særligt relevante med hensyn til unges demokratiske deltagelse

BEMÆRKER FØLGENDE:

9. Unges ideer og holdninger, som blev delt på EU's ungdomskonference i oktober 2020, fokuserede på emnet rum og deltagelse for alle og giver værdifuld inspiration til foranstaltninger til fremme af demokratisk bevidsthed og demokratisk engagement blandt unge i Europa. Unges ideer og holdninger vedrører
- kritisk tænkning som en obligatorisk del af skolernes læseplaner
 - fælles beslutningsprocesser på alle niveauer med inddragelse af unge og ungdomsorganisationer, som gennemføres ved hjælp af en rettighedsbaseret tilgang
 - nedsættelse af valgrets- og valgbarhedsalderen til 16 år i forbindelse med alle valg og samtidig fjerne alle hindringer for at stemme og sikre tilskyndelse til deltagelse i valg
 - særlige processer, som forstærker unge mindretals synspunkter og sikrer, at de inddrages direkte
 - finansiering af permanente strukturer for deltagelse
 - nye europæiske finansieringsmuligheder for at etablere og opretholde ungdomsrum
 - prioritering af oprettelsen af sikre digitale rum for unge og fremme af digitale færdigheder på europæisk plan og i en tværsektoriel tilgang,

³ Bilag 3 til Rådets resolution om rammerne for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet: EU-strategien for unge 2019-2027 (2018/C 456/01).

MENER FØLGENDE:

10. Unge skal være i stand til at opleve tro på egen formåen, tage initiativ og opleve medskabelse for at udvikle demokratisk bevidsthed. Herved stifter de bekendtskab med demokratiske processer og tilegner sig kompetencer, som udgør fundamentet i et levende demokrati. At opleve en åben debatkultur, øge tolerancen over for forskellige holdninger og livsstile og udvikle evnen til at indgå kompromis, acceptere flertalsafgørelser og beskytte minoriteter udgør en vigtig del af denne inklusive proces
11. At tilskynde til demokratisk engagement vil sige at stimulere unge til at tænke selvstændigt, kritisk og nuanceret og være aktive borgere samt at tilskynde dem til at vurdere, om deres miljø beskytter fælles europæiske værdier og sikrer deres rettigheder. Dette kan styrke unges autonomi, deres evne til at træffe deres egne beslutninger og deres civile mod og sætte dem i stand til ikke blot at forme deres eget liv, men også politik og samfund i Europa i overensstemmelse med de demokratiske principper og i en ånd af solidaritet
12. Europæisk samarbejde bygger på mangfoldighed, forståelse og en åben dialog. Denne grundlæggende konsensus bidrager både til en demokratisk kultur og til samhørighed i Europa og udgør et solidt grundlag for unges demokratiske engagement. Den er med til at modvirke antidemokratiske, umenneskelige, sexistiske, racistiske, diskriminerende og ekskluderende tendenser i vores samfund og kan også bidrage til at forebygge voldelig ekstremisme
13. Alle unge har behov for adgangspunkter, støtte og muligheder for at sætte dem i stand til at tage ansvar for deres valg, udtrykke deres holdninger, opleve tro på egen formåen og bidrage frit til det demokratiske liv i Europa. Digitale og fysiske rum for unge bør udformes af de unge selv, stilles til rådighed af statslige og ikkestatslige aktører og fremmes i alle former for formel og ikkeformel læring og uddannelse. Dette kræver også et stærkt og uafhængigt civilsamfund. Forskellige former for selvorganisering og fortalervirksomhed såsom ungdomsorganisationer og ungdomsråd, hvor unge lærer at tage ansvar for sig selv og andre, er navnlig vigtige

14. Det kræver en inklusiv tilgang, der tager højde for mangfoldigheden blandt unge i mange henseender, at give alle unge mulighed for at opleve demokrati. Der bør lægges særlig vægt på unge, som kun har begrænset adgang til deltagerbaserede processer, muligheder for ungdomsarbejde og samspil med andre civilsamfundsaktører som et resultat af individuelle eller strukturelle begrænsninger, samtidig med at der tages højde for risikoen for krydsdiskriminering

FREMHÆVER FØLGENDE:

15. Principperne for ikkeformel og uformel læring, og navnlig værdierne og praksis ved ungdomsarbejde, giver mange muligheder for at fremme unges demokratiske bevidsthed og demokratiske engagement. Dette er primært muligt, fordi ungdomsarbejdsaktiviteter af natur er proces- og deltagerbaserede, er rettet mod unge, der både er og ikke er medlem af en organisation, og i høj grad er tilpasset unges behov og interesser. Den ekspertise og de metoder, der anvendes i forbindelse med ungdomsarbejde, kan tjene som inspiration for andre sektorer. Ungdomsarbejde har derfor potentiale til at spille en samlende og koordinerende rolle med hensyn til at fremme demokrati og politisk deltagelse blandt unge, fra lokalt til europæisk niveau
16. Innovative koncepter og praksis med en kritisk og selvstændiggørende tilgang bør endvidere udvikles inden for ungdomsarbejdssektoren og være centreret omkring unges autonomi, foretagsomhed og muligheder for medskabelse. Der kan tages udgangspunkt i eksisterende koncepter som f.eks. menneskerettighedsuddannelse, tværkulturel og global læring, digitale færdigheder og mediekendskab samt undervisning i medborgerkundskab. Lønnede og frivillige ungdomsarbejdere bør betragtes som nogle, der ledsager unge med hensyn til disse erfaringer, og bør støttes i at udveksle god praksis og tilegne sig personlige færdigheder og kompetencer
17. Forskellige europæiske programmer fremmer demokratisk bevidsthed og engagement. Programmerne Erasmus+ og Det Europæiske Solidaritetskorp er særligt velegnede rammer til at fremme en målrettet inddragelse af unge gennem interkulturel dialog og peerlæring, navnlig med hensyn til fælles europæiske værdier og problemstillinger

18. Unges demokratiske bevidsthed og demokratiske engagement er med til at styrke samfundets modstandsdygtighed. Dette bliver særligt tydeligt i situationer, hvor grundlæggende demokratiske principper og rettigheder begrænses som følge af usædvanlige omstændigheder (f.eks. covid-19-pandemien). Unge, der har en solid forståelse af demokrati, er trods alt bedre i stand til at vurdere, hvilke strategier til at håndtere disse udfordringer, der er forenelige med demokrati, og hvilke der ikke er det. Det er desuden vigtigt, at unges rettigheder og friheder beskyttes i forbindelse med de midlertidige restriktioner og fuldt ud og øjeblikkeligt genindføres, når restriktionerne ophører. Dette gælder særligt, eftersom unge, navnlig dem med færre muligheder, ofte er blandt de grupper, der er hårdest ramt af kriser

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL I OVERENSSTEMMELSE MED NÆRHEDSPRINCIPPET OG PÅ DE RELEVANTE NIVEAUER

19. hvor det er hensigtsmæssigt, på et bæredygtigt grundlag at oprette eller fortsætte med sektorspecifikke og tværsektorielle finansieringsprogrammer og -initiativer på alle niveauer i medlemsstaterne for at øge unges forståelse og værdsættelse af demokrati og mangfoldighed. Disse bør give rum og muligheder for at lære om og opleve demokratisk engagement, både som en del af en gruppe og individuelt, og samtidig sikre adgang for alle unge, navnlig dem med færre muligheder. Navnlig ungdomsorganisationer og ungdomsinitiativer bør i kraft af deres udtryk for unges evne til at organisere sig styrkes i deres evne til at støtte disse bestræbelser

20. At fremme læring om demokrati og menneskerettigheder i alle sektorer og på alle niveauer af uddannelse og livslang læring og fremme et tæt og vedvarende samarbejde om disse spørgsmål på tværs af sektorerne Der bør lægges særlig vægt på uddannelse i aktivt medborgerskab og demokrati ved at overveje en bred vifte af praksis og læringsmiljøer og fremme udviklingen af nøglekompetencer inden for medborgerskab, jf. Rådets henstilling om nøglekompetencer for livslang læring⁴ og Rådets henstilling om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen⁵
21. At sætte unge i stand til at reagere på potentialet ved og udfordringerne forbundet med digitalisering og deltage i onlinekommunikation på en aktiv og selvreflekterende måde⁶. Med henblik herpå skal digitale færdigheder og mediekendskab fremmes blandt unge og personer, der støtter dem (f.eks. ungdomsarbejdere og lærere), navnlig evnen til at håndtere meget store informationsmængder, desinformation, hadefuld tale og andre former for skadeligt indhold. Der bør lægges særlig vægt på at tilvejebringe passende støtteværktøjer samt sikre et højt kvalitetsniveau for løsninger inden for intelligent ungdomsarbejde og digitale deltagerbaserede processer. Der skal sikres uhindret adgang til digitale medier for alle unge, navnlig dem med færre muligheder
22. at anerkende den særlige interesse og det aktive medborgerskab, som unge har udvist på områder som f.eks. miljømæssig, social og økonomisk bæredygtighed, menneskerettigheder, lighed mellem generationerne, ligestilling mellem kønnene og følgerne af digitalisering, og aktivt støtte dem i deres bestræbelser på at udforme relevante politiske og sociale processer. Der bør navnlig tilskyndes til at inddrage unge på lokalt niveau såsom i elevråd, lokale ungdomsorganisationer eller ungdomsinitiativer

⁴ Rådets henstilling om nøglekompetencer for livslang læring (EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1).

⁵ Rådets henstilling om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen (EUT C 195 af 7.6.2018, s. 1)

⁶ Rådets konklusioner om intelligent ungdomsarbejde (EUT C 418 af 7.12.2017, s. 2) og Rådets konklusioner om digitalt ungdomsarbejde (EUT C 414 af 10.12.2019, s. 2).

23. på passende vis at fremme og støtte tilgængelige fysiske og digitale ungdomsarbejdsstrukturer og løsninger inden for intelligent ungdomsarbejde, navnlig i kølvandet på covid-19-inddæmningsforanstaltningerne, for at give unge frie, åbne og sikre rum til og muligheder for personlig udvikling,

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE OG EUROPA-KOMMISSIONEN TIL INDEN FOR DERES RESPEKTIVE KOMPETENCEOMRÅDER OG PÅ DE RELEVANTE NIVEAUER UNDER BEHØRIG HENSYNTAGEN TIL NÆRHEDSPRINCIPPET

24. at videreudvikle unges deltagelse i politiske processer i overensstemmelse med Rådets resolution om fremme af unges politiske deltagelse i det demokratiske liv i Europa⁷ og derved yderligere styrke alle unges meningsfulde og vedvarende deltagelse i beslutningsprocesser på alle niveauer
25. hvor det er relevant, at gøre politiske processer og beslutninger på alle niveauer tilgængelige, gennemsigtige og forståelige ved hjælp af ungdomsvenlig information og kommunikation. Dette bør navnlig omfatte feedback til de unge om resultaterne af processerne for unges deltagelse. Denne information skal formidles målrettet, så den når ud til alle unge uanset deres miljø. Der bør udarbejdes passende kommunikationsstrategier på europæisk plan i samarbejde med informationsnetværk for unge og andre interessenter i ungdomssektoren, som f.eks. Det Europæiske Ungdomsinformations- og Rådgivningsagentur og Eurodesknetværket
26. at introducere unge mennesker til begreberne demokratisk bevidsthed og demokratisk engagement og at fremme disse begreber som en vedvarende og afgørende del af ungdomsarbejde og at anerkende ungdomsarbejdssektoren som et favorabelt rum til at give unge mulighed for at udvikle og bidrage til et demokratisk samfund. Dette omfatter tilvejebringelse af passende rammebetingelser og tilstrækkelige finansielle midler på alle niveauer, inden for de eksisterende strukturer, samt øget tematisk uddannelse, færdigheder og kvalifikationer til ungdomsarbejdere

⁷ Rådets resolution om fremme af unges politiske deltagelse i det demokratiske liv i Europa (EUT C 417 af 15.12.2015, s. 10).

27. at støtte den videre udvikling og omdannelse af tilgangene til at øge demokratisk bevidsthed og demokratisk engagement hos unge. Disse kan bygge på eksisterende pædagogik⁸ og demokratibegreber, aktivt medborgerskab og menneskerettighedsuddannelse såvel som Europarådets og civilsamfundsorganisationers arbejde på området. Disse tilgange bør formidles til fagpersoner gennem regelmæssige uddannelsesprogrammer og kan tjene som inspiration til gennemførelsen af EU's ungdomsprogrammer eller udviklingen af en kompetencebaseret ramme for formel og ikkeformel ungdomsarbejdsuddannelse⁹. Der bør også skabes muligheder for gensidige læringsaktiviteter inden for ungdomsarbejdssektoren, både mellem fagpersoner, akademikere, politiske beslutningstagere og unge og mellem sektorer

OPFORDRER EUROPA-KOMMISSIONEN TIL

28. at tage hensyn til unges interesser og deres demokratiske engagement som et tværgående emne i europæiske processer og programmer, som f.eks. konferencen om Europas fremtid, handlingsplanen for digital uddannelse eller det europæiske uddannelsesområde, og i gennemførelsen af de relevante gældende EU-programmer, den europæiske grønne pagt, den europæiske søjle for sociale rettigheder og 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling og i forbedret samarbejde med Europarådet
29. at lægge vægt på forskningsaktiviteter og værktøjer til indsamling af dokumentation, som analyserer virkningen af EU's finansieringsprogrammer på fremme af demokratisk bevidsthed og demokratisk engagement hos unge
30. at styrke europæiske aktiviteter med partnerlande, der finansieres af EU-programmer for at fremme demokratisk bevidsthed og demokratisk engagement hos unge, og at fortsætte med at udvikle ungdomsarbejde gennem samarbejde og udveksling

⁸ Navnlig begreberne kritisk og selvstændiggørende pædagogik.

⁹ Rådets konklusioner om uddannelse af ungdomsarbejdere (EUT C 412 af 9.12.2019, s. 12).

OPFORDRER ALLE AKTØRER, DER ER INVOLVERET I EUROPÆISKE
SAMARBEJDSAKTIVITETER PÅ UNGDOMSOMRÅDET, TIL AT STRÆBE EFTER

31. at lægge vægt på spørgsmål som europæiske værdier og europæisk identitet, demokrati, accept af mangfoldighed, menneskerettigheder, ligestilling mellem kønnene, beskyttelse af mindretal, kritisk tækning, nye former for deltagelse og medborgerskabsaktiviteter i gennemførelsen af finansieringsprogrammerne Erasmus+ og Det Europæiske Solidaritetskorp. Der bør sikres inklusiv og fri adgang, enkle procedurer og tilstrækkelige ressourcer til projekter, der kan give unge mulighed for at igangsætte, bidrage og give deres besyv med. Der bør især tages hensyn hertil i forbindelse med tiltag, der er målrettet deltagelse og solidaritet
32. at sikre, at EU-programmer for unge tager hensyn til unges behov, interesser og mangfoldighed. Dette omfatter ungdomsvenlige og lettilgængelige oplysninger om finansiering, støtte til unges egne projektinitiativer og hensyntagen til programarrangører og deres behov. Programmerne bør, hvor det er relevant, være i stand til at gennemføre forbedringer, der yderligere prioriterer unges initiativer og således deres demokratiske engagement og erfaringer.

Henvisninger

I forbindelse med vedtagelsen af disse konklusioner noterer Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, sig følgende dokumenter:

- Rådets resolution om rammerne for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet: EU-strategien for unge 2019-2027 (EUT C 456 af 18.12.2018, s. 1)
- Rådets resolution om fremme af unges politiske deltagelse i det demokratiske liv i Europa (EUT C 417 af 15.12.2015, s. 10)
- Rådets konklusioner om unge i foranstaltninger udadtil (8629/20)
- Rådets konklusioner om mediekendskab i en foranderlig verden (EUT C 193 af 9.6.2020, s. 23)
- Rådets konklusioner om uddannelse af ungdomsarbejdere (EUT C 412 af 9.12.2019, s. 12)
- Rådets konklusioner om digitalt ungdomsarbejde (EUT C 414 af 10.12.2019, s. 2)
- Rådets henstilling om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen (EUT C 195 af 7.6.2018, s. 1)
- Rådets henstilling om nøglekompetencer for livslang læring (EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1)
- Rådets konklusioner om intelligent ungdomsarbejde (EUT C 418 af 7.12.2017, s. 2)
- Rådets konklusioner om ungdomssektorens rolle i en integreret og tværsektoriel tilgang til forebyggelse og bekæmpelse af voldelig radikaliserings blandt unge (EUT C 213 af 14.6.2016, s. 1)

- Pariserklæringen af 17. marts 2015 fra Den Europæiske Unions uddannelsesministre om fremme af medborgerskab og de fælles værdier frihed, tolerance og ikkediskrimination ved hjælp af uddannelse
- FN's konvention om barnets rettigheder af 20. november 1989
- Europa-Kommissionen: Flash Eurobarometer 478 — Hvordan opbygger vi et stærkere, mere forenet Europa? The views of young people, marts 2019¹⁰
- Europa-Parlamentet: Study – Shrinking space for civil society: the EU response, 2017¹¹
- Henstilling CM/Rec(2010)7 vedtaget af Europarådets Ministerkomité til medlemsstaterne om Europarådets charter om uddannelse til demokratisk medborgerskab og undervisning i menneskerettigheder
- Europarådet: Reference Framework of Competencies for Democratic Culture: Volume 1 – Context, concepts and model, 2018¹²

¹⁰<http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/86162>

¹¹[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/578039/EXPO_STU\(2017\)578039_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/578039/EXPO_STU(2017)578039_EN.pdf)

¹²<https://rm.coe.int/prems-008318-gbr-2508-reference-framework-of-competences-vol-1-8573-co/16807bc66c>